

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Серія:
ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ
Випуск 33

Херсон
2019

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Шашкова Ніна Ігорівна, доктор економічних наук, доцент (завідувач кафедри менеджменту і адміністрування Херсонського державного університету).

Заступник головного редактора:

Тюхтенко Наталія Анатоліївна, кандидат економічних наук, професор (професор кафедри менеджменту і адміністрування, проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи Херсонського державного університету).

Відповідальний секретар:

Макаренко Сергій Миколайович, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту і адміністрування Херсонського державного університету.

Члени редакційної колегії:

Савіна Галина Григорівна, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри менеджменту та маркетингу Херсонського національного технічного університету).

Соловійов Ігор Олександрович, доктор економічних наук, професор (професор кафедри фінансів і кредиту Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика).

Шебаніна Олена В'ячеславівна, доктор економічних наук, професор (декан факультету менеджменту Миколаївського державного аграрного університету).

Назарова Галина Валентинівна, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця).

Мохненко Андрій Сергійович, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри фінансів, обліку та підприємництва Херсонського державного університету).

Кузнцов Едуард Анатолійович, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри економіки та управління Одеського національного університету імені І.І. Мечникова).

Скидан Олег Васильович, доктор економічних наук, професор (ректор Житомирського національного агроекологічного університету).

Ушкаренко Юлія Вікторівна, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Херсонського державного університету).

Драган Олена Іванівна, доктор економічних наук, професор (завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці Національного університету харчових технологій).

Грегори Гарднер, Ph.D, професор економіки Державного університету штату Нью Йорк (м. Потсдам, США).

Едвін Португал, Ph.D, професор економіки Державного університету штату Нью Йорк (м. Потсдам, США).

Римантас Сташис, Ph.D, професор економіки, завідувач кафедри менеджменту Клайпедського університету (м. Клайпеда, Литва).

Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»

включено до переліку наукових фахових видань України з економіки
на підставі Наказу МОН України від 14 лютого 2014 року № 153

**Затверджено відповідно до рішення вченої ради
Херсонського державного університету
(протокол № 8 від 25.03.2019)**

**Журнал включено до наукометричної бази даних
Index Copernicus (Республіка Польща)**

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації серія КВ № 19747-9547Р,
видане Державною реєстраційною службою України 15.03.2013 р.

Електронна сторінка видання – www.ej.kherson.ua

Міжнародний цифровий ідентифікатор журналу – 10.32999/ksu2307-8030

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Зварич І.Я.

ЦИРКУЛЯРНІ ЛАНЦЮГИ СТВОРЕННЯ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ
У ВИРОБНИЦТВІ ЕЛЕКТРОМОБІЛІВ..... 9

Poliakova Juliia, Shaida Oksana, Stepanov Andriy

THE ROLE OF BUSINESS JOURNALISM IN MODERN INTERNATIONAL BUSINESS.....16

СЕКЦІЯ 2

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Красноперов П.В.

РОЛЬ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ
В ОСУЩЕСТВЛЕНИИ ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕФОРМ: СОВРЕМЕННЫЙ АСПЕКТ..... 19

Криворучко О.П.

СУТНІСТЬ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....25

Лукашова Л.В.

МАЛЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК КЛЮЧОВИЙ РЕСУРС ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ.....28

Передерко В.П.

АНАЛІЗ ПОТОКІВ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
У 2017 Р. ЗА ДАНИМИ МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ.....32

Почерніна Н.В.

ПОЛІТИКА ДОХОДІВ ЯК ЗАСІБ МОБІЛІЗАЦІЇ ЗАОЩАДЖЕНЬ НА МАКРОРІВНІ.....43

Руденко О.А.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ І ОКРЕМИХ ЙОГО СКЛАДНИКІВ.....48

Стрілець В.Ю.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ НА ПОЧАТКУ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ:
СТАРТОВИЙ КАПІТАЛ ТА ДЖЕРЕЛА ЙОГО ФОРМУВАННЯ..... 53

Чорний О.В.

ЕКОНОМІЧНА НАУКА ТА ПОЛІТОЛОГІЯ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ..... 59

Шейко Ю.О.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ І РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ ІМПОРТОЗАМІЩЕННЯ 63

СЕКЦІЯ 3

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Avramenko Olena

FORESIGHT-TECHNOLOGY IN THE SYSTEM OF LOGISTICS MANAGEMENT
OF THE ENTERPRISE..... 67

Багорка М.О.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ І ЕФЕКТИВНІСТЬ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ
ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....72

Белова Т.Г., Безпалько О.В., Крайнюченко О.Ф.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....77

Білявська Ю.В., Ромат Є.В.

ОРГАНІЗАЦІЯ МАЙБУТНЬОГО В КОНТЕКСТІ ЕВОЛЮЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ
ТА МАРКЕТИНГУ.....80

Борщ В.І., Погосян К.В.

ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЯ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....85

Воржакова Ю.П.

МЕТОДИ МІНІМІЗАЦІЇ КАДРОВИХ РИЗИКІВ.....89

Дискіна А.А., Федорчук О.М., Протосвіцька О.І.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В КОНТЕКСТІ
ПОБУДОВИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РОЗУМНОГО МІСТА.....93

Дюжев В.Г., Бойченко О.І. ПРОБЛЕМАТИКА ІННОВАЦІЙНОЇ СПРИЙНЯТЛИВОСТІ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОЇ АВТОМАТИКИ	97
Жигалкевич Ж.М. РОЗРОБКА ЦІЛЕЙ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ КВАЗИСТРУКТУР: НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	103
Ілляшенко Н.С. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИБОРУ СТРАТЕГІЙ ВИПЕРЕДЖАЮЧОГО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	108
Кустріч Л.О. МАРКЕТИНГОВА КОНКУРЕНТНА СТРАТЕГІЯ ЯК НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	112
Олексенко Я.А. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ТА ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	117
Ольшанський О.В. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ПРОЦЕСНОГО УПРАВЛІННЯ.....	123
Орлова К.Є. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ БІЗНЕСУ.....	126
Стрільчук Р.М., Кривов'язюк І.В., Кривов'язюк Б.І. ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА ТА ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ.....	130
Тітомир Л.А., Данилова О.І. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	138
Філіпішина Л.М., Філіпішина К.І. МОТИВАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	143
Хілуха О.А. ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ КОРПОРАТИВНОГО НАВЧАННЯ ТА ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПЕРСОНАЛУ.....	150
СЕКЦІЯ 4	
РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА	
Босовська М.В., Ведмідь Н.І., Охріменко А.Г. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	154
СЕКЦІЯ 5	
ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	
Дубовіч І.А., Фомічева Т.Є. СУЧАСНІ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	162
СЕКЦІЯ 6	
ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА	
Багацька К.В., Козерева М.С. ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	166
Нафус І.І. СУПЕРЕЧЛИВИЙ ХАРАКТЕР ПРОЦЕСІВ НАГРОМАДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В УКРАЇНІ.....	171
Писаревська Г.І., Аграмакова Н.В., Семенченко А.В. HR-БРЕНДИНГ ЯК СКЛАДОВА БІЗНЕС СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	176
Семененко О.В. ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА ЯК ФАКТОР УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ.....	181

СЕКЦІЯ 7 ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Бірюк С.О. ДІАЛЕКТИКА ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОГО ЛАНДШАФТУ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЗАКОНОДАВЧИХ ІНІЦІАТИВ.....	186
Гайдаржийська О.М., Щепіна Т.Г., Білобловська А.І. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ДИСЦИПЛІН.....	189
Пантелеєва Н.М. ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ БАНКОМ.....	193
Погореленко Н.П., Лютий М.М. ДІАГНОСТИКА УМОВ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	198
Савчук Н.В., Золотарьова О.В. РОЗВИТОК КРЕДИТНИХ СПІЛОК ЯК ЧИННИК СОЦІАЛЬНОЇ ТА ДІЯЛЬНІСНОЇ МОБІЛЬНОСТІ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	204
Спасів Н.Я. ОБ'ЄДНАНА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА ЯК НОВІТНІЙ СУБ'ЄКТ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: НАУКОВЕ ПІЗНАННЯ.....	209
Чайковська М.А., Коваль Д.В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ ЦИФРОВОЇ ВАЛЮТИ.....	212

СЕКЦІЯ 8 БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Бенько І.Д. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ В ЗАКЛАДАХ КУЛЬТУРИ.....	216
Дубицький Д.П., Шепель К.Ю. ІНФОРМАЦІЙНО-ДОВІДКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ.....	220
Карпенко Є.А., Кулик В.А. АУДИТ БІЗНЕС-РИЗИКІВ: ПЕРЕВАГИ, НЕДОЛІКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	225
Колошко Н.В., Слободян Н.Г. ОЦІНКА ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА ЯК МЕТОД ПРОГНОЗУВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА.....	231
Чайка Т.Ю., Мартинова В.В., Ісіченко Є.Ю. СИСТЕМА КОЕФІЦІЕНТІВ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПРОДАЖІВ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: РОЗРАХУНОК ЗА ФІНАНСОВОЮ ЗВІТНІСТЮ ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ АНАЛІЗУ.....	236

СЕКЦІЯ 9 МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

Зелікман В.Д., Сокольська Р.Б., Зелікман А.В. ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА ВПЛИВУ ПІДРОЗДІЛІВ ПІДПРИЄМСТВА НА ЯКІСТЬ ВИГОТОВЛЕНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ОСНОВІ МАТРИЧНОЇ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ МОДЕЛІ.....	243
Кобець В.М. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДОХОДНОСТІ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ РОЗРОБКИ ФІНАНСОВИХ РІШЕНЬ ІНВЕТОРАМ З РІЗНОЮ СХИЛЬНІСТЮ ДО РИЗИКУ.....	247
Шумська С.С. ЕМПІРИЧНА ОЦІНКА ВПЛИВУ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ПРОВІДНИХ КРАЇН СВІТУ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ.....	251

CONTENTS

SECTION 1

WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Zvarych Iryna

CIRCULAR CHAINS OF VALUE ADDED CREATION IN ELECTRIC CAR MANUFACTURING.....9

Poliakova Juliia, Shaida Oksana, Stepanov Andriy

THE ROLE OF BUSINESS JOURNALISM IN MODERN INTERNATIONAL BUSINESS.....16

SECTION 2

ECONOMY AND OPERATION OF NATIONAL ECONOMY

Krasnopyorov Petro

THE ROLE OF STATE ECONOMIC REGULATION IN IMPLEMENTATION OF ECONOMIC REFORMS: MODERN ASPECT..... 19

Krivoruchko Olena

MEANING OF THE UKRAINIAN TRANSPORT INFRASTRUCTURE AT THE PRESENT STAGE..... 25

Lukashova Liudmyla

SMALL ENTREPRENEURSHIP AS A KEY RESOURCE FOR ECONOMIC GROWTH..... 28

Perederko Vitaliy

DOMESTIC TOURISM FLOWS OF IVANO-FRANKIVSK REGION ANALYSIS BASED ON MOBILE COMMUNICATION DATA IN 2017..... 32

Pochernina Natalia

INCOME POLICY AS A MEAN OF MOBILIZING SAVINGS AT THE MACRO LEVEL..... 43

Rudenko Oksana

CURRENT TRENDS IN THE FORMATION OF THE INVESTMENT POTENTIAL OF THE NATIONAL ECONOMY AND ITS INDIVIDUAL COMPONENTS..... 48

Strilets Victoria

PROVIDING THE DEVELOPMENT OF SMALL BUSINESS AT THE BEGINNING OF THE LIFE CYCLE: THE RETURN CAPITAL AND SOURCES OF ITS FORMATION..... 53

Chornyi Oleh

ECONOMICS AND POLITICAL SCIENCE: INTERDISCIPLINARY CONNECTIONS 59

Sheiko Yuliia

SOME ASPECTS OF THE DEVELOPMENT AND REALIZATION OF IMPORT SUBSTITUTION POLICY..... 63

SECTION 3

ECONOMY AND ENTERPRISE MANAGEMENT

Avramenko Olena

FORESIGHT-TECHNOLOGY IN THE SYSTEM OF LOGISTICS MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE..... 67

Bahorka Mariia

IMPLEMENTATION AND EFFICIENCY OF MARKETING STRATEGIES OF GREENING THE PRODUCTION AT AGRARIAN ENTERPRISES.....72

Belova Tatyana, Bezpalko Elena, Krainiuchenko Olha

COMPARATIVE ANALYSIS OF METHODOLOGICAL APPROACHES TO DEFINING COMPETITIVENESS OF THE ENTERPRISE..... 77

Biliavska Yuliia, Romat Yevhenii

REINVENTING ORGANIZATION IN THE CONTEXT OF THE EVOLUTION OF MANAGEMENT AND MARKETING..... 80

Borshch Viktoriia, Pogosyan Karyna

INTELLECTUALIZATION OF LABOUR ACTIVITY.....85

Vorzhakova Yuliia

METHODS OF MINIMIZATION OF PERSONAL RISKS..... 89

Diskina A.A., Fedorchuk O.M., Protosvitska O.I.

USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF FORMATION OF COMPETITIVE INFRASTRUCTURE OF SMART CITY..... 93

Dyuzhev Viktor, Boichenko Oleg PROBLEMS OF INNOVATIVE RECEPTIVITY OF PERSONNEL OF ENTERPRISES OF INDUSTRIAL AUTOMATION.....	97
Zhygalkevych Zhanna SETTING GOALS FOR A COMPREHENSIVE QUASI-STRUCTURES DEVELOPMENT PROGRAM: SCIENTIFIC-METHODICAL PROVISIONS.....	103
Illiashenko Nataliia METHODOLOGICAL BASIS FOR SELECTION OF ADVANCED INNOVATIVE DEVELOPMENT STRATEGIES FOR INDUSTRIAL ENTERPRISES.....	108
Kustrich Liliia MARKETING COMPETITIVE STRATEGY AS A NECESSARY ELEMENT OF MANAGEMENT SYSTEM TO ENTERPRISE.....	112
Oleksenko Yana SOCIAL AND ECONOMIC CONTENT AND PRECONDITIONS FOR THE ESTABLISHMENT OF CORPORATE CULTURE AT THE ENTERPRISE.....	117
Olshanskiy Oleksandr IMPROVING THE COMPANY MANAGEMENT SYSTEM BY IMPLEMENTING THE PROCESS MANAGEMENT PRINCIPLES.....	123
Orlova Kateryna THEORETICAL AND METHODICAL FOUNDATIONS OF BUSINESS' ECONOMIC SECURITY MANAGEMENT	126
Strilchuk Ruslan, Krivoviazuk Ihor, Krivoviazuk Bohdan ECONOMIC DIAGNOSTICS OF THE INDUSTRIAL ENTERPRISE: THEORY, METHODOLOGY AND PRACTICE OF REALIZATION.....	130
Titomir Liudmyla, Danylova Olena CONCEPTUAL BASIS OF THE DEVELOPMENT STRATEGY OF HOTEL AND RESTAURANT ENTERPRISES IN THE SOUTH OF UKRAINE.....	138
Filipishyna Liliia, Filipishyna Kristina MOTIVATION MECHANISM FOR PROMOTING SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF INDUSTRIAL ENTERPRISES.....	143
Khilukha Oksana INTERACTIVE METHODS OF CORPORATE TRAINING AND EMPLOYEE COMPETENCES.....	150
SECTION 4 DEVELOPMENT OF PRODUCTIVE POTENTIAL AND REGIONAL ECONOMY	
Bosovska Myroslava, Vedmid Nadiia, Okhrimenko Alla COMPETITIVENESS OF THE NATIONAL TOURIST SYSTEM OF UKRAINE.....	154
SECTION 5 ECONOMY OF NATURAL RESOURCES MANAGEMENT AND ENVIRONMENT PROTECTION	
Dubovych Ion, Fomicheva Tetiana MODERN THEORETICAL AND METHODOLOGICAL AND PRACTICAL PROBLEMS OF THE DEVELOPMENT OF ECOLOGICAL TOURISM IN UKRAINE.....	162
SECTION 6 DEMOGRAPHY, LABOR ECONOMY, SOCIAL ECONOMY AND POLITICS	
Bagastka Kateryna, Kozerieva Maryna FINANCIAL MONITORING OF UTILITY ENTERPRISES.....	166
Nafus Inna SUPPLEMENTARY CHARACTER OF SOCIAL CAPITAL ACCUMULATION PROCESSES IN UKRAINE.....	171
Pysarevska Hanna, Ahramakova Nataliia, Semenenko Andrii HR-BRANDING AS CONSTITUENT OF BUSINESS STRATEGY OF THE ENTERPRISE	176
Semenenko Olena ORGANIZATIONAL CULTURE AS FACTOR CONFLICT MANAGEMENT.....	181

SECTION 7**MONEY, FINANCES AND CREDIT****Biriuk Serhii**DIALECTICS OF COMPETITIVE LANDSCAPE FORMATION ON UKRAINIAN STOCK MARKET
IN THE CONTEXT OF LEGISLATIVE INITIATIVES.....186**Haidarzhyska Olha, Shchepina Tetiana, Biloblovska Alina**

METHOD OF STUDY OF FINANCIAL DISCIPLINES.....189

Pantelieieva Nataliia

TECHNOLOGIES OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN A BANK ANTI-CRISIS MANAGEMENT193

Pogorelenko Nataliia, Liutyi MykolaDIAGNOSTICS OF THE CONDITIONS OF THE FUNCTIONING OF THE BANKING SYSTEM
OF UKRAINE.....198**Savchuk Nataliia, Zolotaryova Olga**CREDIT UNIONS' INVESTIGATION AS A FACTOR OF SOCIAL AND LABOR MOBILITY
IN UKRAINIAN SOCIETY..... 204**Spasiv Nataliia**ASSOCIATED TERRITORIAL POPULATION AS A NEW LOCAL
SELF-GOVERNMENT SUBJECT: SCIENTIFIC KNOWLEDGE..... 209**Chaikovska Maryna, Koval Dariia**

PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF DIGITAL CURRENCY IN UKRAINE..... 212

SECTION 8**ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT****Benko Iryna**

CURRENT STATE AND PROSPECTS FOR ACCOUNTING IN CULTURE BODIES..... 216

Dubitsky Denis, Shepel Kateryna

INFORMATION AND REFERENCE SUPPORT FOR AUDIT OF PAYROLL CALCULATIONS.....220

Karpenko Yevheniia, Kulyk ViktoriiaTHE BUSINESS RISK AUDIT: ADVANTAGES, DISADVANTAGES
AND OPPORTUNITIES OF USE IN UKRAINE..... 225**Koloshko Nataliia, Slobodian Nataliia**ESTIMATE OF THE PROBABILITY OF BANKRUPTCY AS A METHOD
FOR FORECASTING THE ENTERPRISE FINANCIAL CONDITION..... 231**Chaika Tatiana, Martinova Viktoriia, Isichenko Evgeniya**THE SYSTEM OF RETURN ON SALES RATIOS OF ENTERPRISES IN THE SPHERE
OF HOSPITALITY: CALCULATION FOR FINANCIAL STATEMENT
3AND MODERN ANALYSIS TRENDS..... 236**SECTION 9****MATHEMATICAL METHODS, MODELS
AND INFORMATION TECHNOLOGIES IN ECONOMY****Zelikman Vladyslav, Sokolska Renata, Zelikman Anna**INTEGRATED ESTIMATION OF ENTERPRISE'S DIVISIONS INFLUENCE
ON MANUFACTURED PRODUCTS QUALITY BASED ON THE MATRIX
ECONOMIC-AND-MATHEMATICAL MODEL..... 243**Kobets Vitalii**DATA ANALYSIS OF THE PROFITABILITY OF FINANCIAL INSTRUMENTS TO DEVELOP
FINANCIAL SOLUTIONS TO INVESTORS WITH DIFFERENT RISK ATTITUDES..... 247**Shumska Svitlana**EMPIRICAL ESTIMATION OF THE IMPACT OF MONETARY POLICY
OF WORLD LEADING COUNTRIES ON THE UKRAINE ECONOMY.....251

DOI: 10.32999/ksu2307-8030/2019-33-18

УДК 911.375.4

Дискіна А.А.*кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки підприємств
Одеського національного політехнічного університету***Федорчук О.М.***кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, обліку та підприємництва
Херсонського державного університету***Протосвіцька О.І.***аспірант кафедри фінансів, обліку і оподаткування
ПВНЗ «Міжнародний університет бізнесу і права»*

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В КОНТЕКСТІ ПОВУДОВИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РОЗУМНОГО МІСТА

В статті розглянуті інформаційно-комунікаційні технології у сфері побудови інфраструктури «розумного міста». Досліджено, що досить швидко технології стали грати важливу роль в процесі міського планування. Проаналізовані технологічні проблеми застосування ІКТ-технологій в проектах розумних міст. Запропоновані чинники, які утворюють основу інтегративної моделі розумного міста та доведено, що ІКТ-технології є найголовнішим фактором ініціатив розумного міста. Розглянуто недоліки нормативно-правового регулювання у сфері ІКТ.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, «розумне місто», інфраструктура, конкурентоздатність, нормативно-правове регулювання

Дыскина А.А., Федорчук А.М., Протосвицкая О.И. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В КОНТЕКСТЕ ПОСТРОЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ УМНОГО ГОРОДА

В статье рассмотрены информационно-коммуникационные технологии в сфере построения инфраструктуры «умного города». Доказано, что довольно быстро технологии стали играть важную роль в процессе городского планирования. Проанализированы технологические проблемы применения ИКТ-технологий в проектах разумных городов. Предложены факторы, которые образуют основу интегративной модели умного города и доказано, что ИКТ-технологии являются главным фактором инициатив умного города. Рассмотрены недостатки нормативно-правовому регулированию в сфере ИКТ.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, «умный город», инфраструктура, конкурентоспособность, нормативно-правовое регулирование

Diskina A.A., Fedorchuk O.M., Protosvitska O.I. USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF FORMATION OF COMPETITIVE INFRASTRUCTURE OF SMART CITY

It is analyzed that a reasonable city is based, in particular, on the totality of modern intelligent ICT technologies. These technologies integrate communication functions, including mobile, processing, sensing, interfacing, and security. They are used in critical infrastructure components and services of the city and allow the creation of IT systems that simulate and analyze real-time external worlds to help people make more intelligent solutions in the presence of alternative actions and optimize business processes and financial flows of enterprises. Attention is focused on the fact that there is currently no specific generally accepted definition of the term "smart city", due to the fact that this concept is extremely dynamic, there is a rapid development of this sphere. The concept is based on increasing the efficiency of all city services through the use of information and communication technologies, namely automated intelligent control and management systems for various aspects of city life, such as housing and utilities, urban automobile traffic, public transport, public safety, education, health care and energy systems, water supply and environmental situation. A smart city is characterized by highly efficient management and economy, a high level of quality of life, communications and mobility, active participation of the population in urban life, and respect for the environment. The study showed that the authorities need to develop not only the concept of city management based on data, but also to popularize the concept of open data. Inform residents about the methods used to protect information and the benefits of ongoing technology initiatives. And also about the possibilities of participation in the management of the city through IT technologies and open information platforms. Raising awareness and technological literacy of ordinary citizens and business representatives is an important condition for the successful implementation of the concept. The effect of technological solutions implemented by the city authorities should be predictable and measurable. It can be expressed in financial equivalents (savings of the city budget, growth of treasury income), indicators of operating activities and / or degree of satisfaction of the population with the quality of life in the city. Government need to make sure that technologies are not being introduced for the sake of the technologies themselves, but really improve the quality of planning, operational processes and increase the comfort of the urban environment.

Keywords: information and communication technologies, «smart city», infrastructure, competitive, legal regulation.

Постановка проблеми. По всьому світу актуальність численних проблем існування міст привела до пошуку розумних способів їх структуризації. Відповідно такі міста все частіше отримують мітку «розумних». Одним із способів концептуалізації поняття «розумне місто» є його модель як стійкого і придатного для життя міста. Саме тому, суспільство усвідомило, що уявити сучасне місто без інформаційних технологій (ІТ) неможливо. ІТ стали активно

застосовуватися у всіх сферах життя, в тому числі і в різних сервісах, що надаються органами управління великих міст.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемою використання інформаційно-комунікаційних технологій в сфері побудови «розумного міста» займалися такі вітчизняні науковці як Н. Апатової [1], С. Войтко, К. Ангелова [2], А. Кармінського, С. Кармінського, В. Нестерова [3], А. Манюшиса,

В. Смольянінова, В. Тарасова [4], Н. Резнікової, Е. Деміної [5], В. Плєскач [6] та ін. Однак, досі в Україні бракує досліджень, спрямованих на визначення ключових принципів та методології місцевого розвитку на основі концепції побудови розумного міста з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, яка б дозволяла місцевій економіці активно розвиватися в умовах затяжної економічної рецесії.

Мета дослідження: аналіз проблем та перспектив використання інформаційно-комунікаційних технологій в контексті побудови конкурентоспроможної інфраструктури «розумного міста».

Виклад матеріалу дослідження та його основні результати. Розвиток інформаційної сфери держави, становлення інформаційного суспільства, активне впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в процеси управління є одними із стратегічних завдань європейських країн. На сьогоднішній день існує велика кількість різноманітних моделей розвитку інформаційної сфери: скандинавська, західноєвропейська, центральноєвропейська тощо. Звертаючи увагу на те, що Україна взяла курс на європейську інтеграцію, перед державою постає питання щодо вектору спрямованості інформаційного розвитку у відповідності до стандартів Європейського Союзу [7].

Світовий досвід створення інформаційних систем в різних сферах людської діяльності, зафіксований в методиках світових грандів управлінського консалтингу (Великої четвірки, IBM, McKinsey, Microsoft і ін.) і це наводить на думку, що будь-яка ініціатива створення розумного міста (будівництва з нуля в «в чистому полі») або трансформації існуючого «нерозумного» міста в розумний або розумного в більш розумне повинна супроводжуватися розробкою наступного набору документів [8]:

- рамки ініціативи розумного міста (Framework);
- архітектура розумного міста (Architecture);
- оцінка готовності до ініціативи розумного міста (Smart city readiness assessment);
- оцінка рівня зрілості реалізації розумного міста (Smart city maturity);
- дорожня карта створення розумного міста (Smart city road map).

На основі вивчення великого масиву джерел, міжнародний колектив учених з Канади, США і Мексики ідентифікував [9] вісім кластерів критичних чинників, що утворюють зміст ініціатив зі створення розумних міст: управління та організація, ІКТ-технології, керівництво, політичний контекст, люди і громади, економіка, побудована інфраструктура, довкілля.

Ці фактори створюють основу інтегративної моделі розумного міста, яка може бути використана міськими органами влади для формування та реалізації зазначених ініціатив і яка, по суті, є рамками (framework) ініціативи. В даному випадку, під рамками розуміється великоблочний огляд, нарис або схема взаємозв'язку блоків, яка підтримує конкретний підхід до досягнення певної мети, і служить в якості керівництва, яке може бути змінено в разі потреби за допомогою додавання або видалення блоків, докладніше дивись в [10]. А під інтегративністю розуміється використання в одній моделі уявлень про розумне місто з різних ракурсів (предметів), наприклад, науки про охорону навколишнього середовища, науки про містобудування та архітектурне проектування міст і т. ін.

У той час як в ініціативах розумних міст всі фактори мають двосторонній вплив один на одного (тобто

кожен фактор, швидше за все, впливає і на інші чинники, а вони, в свою чергу, впливають на нього), в різних часах і в різних контекстах деякі з них виявляються більш впливовими ніж інші.

Зовнішні фактори на периферії моделі (керівництво, люди і громади, економіка, побудована інфраструктура і навколишнє середовище) в деякому роді підкоряються більш впливовим внутрішнім факторам моделі (управління і організація, ІКТ-технології, політичного контексту) і через них (опосередковано) впливають на успіх ініціатив розумних міст. Це стосується як прямого, так і непрямого впливу зовнішніх факторів.

Отже, ІКТ-технології можуть розглядатися як найголовніший фактор ініціатив розумного міста, так як вони можуть дуже сильно впливати на кожен з семи інших факторів. У зв'язку з тим, що у багатьох ініціативах розумних міст технології використовуються крупномасштабно, вони можуть розглядатися як фактор, який певною мірою впливає на всі інші чинники даної моделі.

Отже, розумне місто базується, зокрема, на сукупності сучасних розумних ІКТ-технологіях. У цих технологіях інтегруються функції комунікацій, включаючи мобільні, обробки, сенсингу, сполучення по інтерфейсам і безпеки. Вони використовуються в критично важливих компонентах і послугах інфраструктури міста та дозволяють створювати ІТ-системи, що моделюють і аналізують в режимі реального часу зовнішній світ, щоб допомогти людям приймати більш розумні рішення при наявності альтернативних дій і оптимізувати бізнес-процеси і фінансові потоки підприємств.

ІКТ є ключовим фактором ініціатив розумних міст. Інтеграція ІКТ в проектах розвитку може змінити міський ландшафт і створити ряд потенційних можливостей, використання яких може підвищити ефективність управління та функціонування міста по ресурсам і забезпечити стійкість його існування [11]. У міжнародній практиці взаємодопомоги під розвитком розуміється процес знаходження креативних рішень хронічних проблем наявності даху над головою, голоду, бідності, хвороб, безробіття та безсилля.

У табл. 1 представлені сфери і проблеми застосування ІКТ-технологій в проектах розумних міст. Під міжсекторальною кооперацією (Cross-sectoral cooperation) розуміється: спільна діяльність, яка розвивається і виконується на основі одночасного залучення до неї кількох економічних або суспільних секторів [12].

Коли технологічне рішення розробляють в контексті розумного міста (та й в будь-якому фізичному контексті), то мають справу насамперед з елементами інфраструктури тобто з фізичним простором, транспортними мережами, міськими системами і технологіями і з взаємодіями між людьми. Все це пов'язано з більш очевидними проблемами інформаційних технологій, такими як призначені для користувача інтерфейси, додатки, сховища даних, мережеві інфраструктури, центри обробки даних, робочі станції і ноутбуки, Wi-Fi-маршрутизатори та мобільний зв'язок.

Разом з тим, хоча межі відповідальності і кваліфікації ІТ-архітекторів [13] і архітекторів міст [14] можуть бути різними, вони працюють в одному і тому ж контексті і в цьому контексті не можуть бути відокремлені один від одного. Це означає, що в контексті побудови та існування розумних міст діяльність міського архітектора і ІТ-архітектора не повинні розглядатися як різні види діяльності [15].

Таблиця 1

Технологічні проблеми застосування ІКТ-технологій в проектах розумних міст

Сфери	Проблеми
Впровадження ІКТ	Відсутність або недостатні за змістом програми ІТ-тренінгу для учасників проекту
	Відсутність співробітників з досвідом і культурою системної інтеграції
Організація	Відсутність міжсекторальної кооперації
	Відсутність міжвідомчої координації
	Слабке керівництво ІТ-технологіями
	Політичні суперечності між зацікавленими сторонами
	Недостатня культура управління та співпраці

Таблиця 2

Сфери і проблеми ІКТ-інфраструктури

Сфери	Проблеми
ІКТ- інфраструктура	Відсутність міжвідомчої інтеграції інформаційних систем
	Існуючі внутрішні системи мають обмежені можливості по їх інтеграції
	Відсутність знань про інтероперабельності
	Наявність і сумісність ПО, систем і додатків
Безпека і приватність	Загрози від хакерів
	Загрози від вірусів, троянських коней тощо
	Захист персональних даних
	Висока вартість додатків для забезпечення безпеки
Операційні витрати	Доступність рішень
	Висока вартість ІТ-професіоналів і консультантів
	Витрати на навчання
	Витрати на установку, роботу і супровід інформаційних систем
	Витрати на оренду каналів зв'язку
	Висока вартість ІТ

На жаль, можна констатувати, що на сьогодні стан розвитку ІКТ в Україні значно випереджає стан розвитку нормативно-правової бази у цій сфері. Стан розбудови інформаційного суспільства та сфери ІКТ в Україні, у порівнянні зі світовими тенденціями, є недостатнім і не відповідає стратегічним цілям розвитку України. Законодавство у сфері телекомунікацій не відповідає потребам операторів, провайдерів телекомунікацій та інтересам споживачів телекомунікаційних послуг.

Вдосконалення та реформування нормативно-правової бази у сфері інформаційно-комунікаційних технологій наразі є основним завданням розвитку законодавства в Україні.

На сьогодні недоліками законодавчого регулювання у сфері ІКТ є:

- фрагментарне запровадження електронних послуг в Україні;

- зарегульованість у сфері ЗЕД суб'єктів господарювання (обов'язкова паперова форма зовнішньоекономічних договорів, необхідність надання експортерами послуг актів виконаних робіт);

- недосконалість законодавчої регулювання наземного цифрового телевізійного мовлення; відсутність механізму перенесення мобільного номеру від одного оператора телекомунікацій до іншого;

- відсутність механізмів належного захисту прав споживачів телекомунікаційних послуг у разі припинення діяльності операторів, провайдерів телекомунікацій;

- відсутність єдиного центрального органу виконавчої влади, відповідального за формування та/або реалізацію державної політики розвитку інформаційного суспільства, сфери телекомунікацій, програмування;

- неефективний перехід від аналогового до цифрового наземного телевізійного мовлення;

- можливість припинення належного функціонування інформаційно-телекомунікаційних систем, багатокористувачьких платформ під час проведення слідчих дій (вилучення інформаційно-телекомунікаційних систем, що має наслідком фактичне зупинення або істотне ускладнення роботи суб'єкта господарювання).

ІКТ-інфраструктура розумного міста подібна ІКТ інфраструктурі електронного та розумного уряду і при її створенні долаються ті ж самі технологічні бар'єри і вирішуються подібні проблеми, які зведені в табл. 2.

Наявність і якість ІКТ-інфраструктури має важливе значення для розумних міст. Така інфраструктура включає в себе бездротову інфраструктуру (волоконно-оптичні канали, Wi-Fi мережі, бездротові точки доступу, кіоски), сервіс-орієнтовані інформаційні системи. Реалізація ІКТ-інфраструктури залежить від ряду факторів, пов'язаних з її доступністю і продуктивністю.

В даний час почали інтенсивно розвиватися кіберфізичні системи [16] на основі так званого «інтернету речей». На кіберфізичних системах відбувається з'єднання фізичного і ІТ світів. Нова тісна близькість цих двох світів привела, наприклад, до розумних міст, розумного транспорту безпілотних систем, розумних робото-технічних систем у виробництві, охороні здоров'я, відновлення після катастроф на землі, в повітрі, на воді і під водою і ін.

Висновки. Сьогодні, на порозі глобальних екологічних, економічних та соціальних змін при становленні інформаційного суспільства потрібне радикальне переосмислення шляхів та методів жит-

тедіяльності людей. Тому, на нашу думку, у такий складний період для України нові підходи організації та розбудови країни загалом і міст як її частини є дуже важливим. І саме ідея створення «розумного міста» з використанням інформаційно-комунікаційних технологій може надихнути на побудову нової, орієнтованої на людину, економіки, інфраструктури та системи інформаційного суспільства. Таким чином, протягом останніх кількох років ми спостерігаємо, а хтось і бере участь в конвергенції ІКТ-технологій з міськими технологіями і технологіями фізичних систем.

Отже, постає потреба науково-методичної роботи та проведення державної політики інформатизації як комплексу взаємопов'язаних політичних, правових, економічних, соціально-культурних і організаційних заходів, спрямованих на встановлення загальнодержавних пріоритетів розвитку інформаційного середовища суспільства і створення умов для якісно нового рівня України в інформаційному просторі.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Апатова Н.В. Теория информационной экономики. Симферополь : ЧП Бондаренко, 2005. 336 с.
2. Войтко С.В. Менеджмент у телекомунікаціях : навчальний посібник / С.В. Войтко, К.П. Ангелов ; за наук. ред. В.Г. Герасимчука. Київ : Знання, 2007. 295 с.
3. Информатизация бизнеса: концепция, технологии, системы / А.М. Карминский и др. Москва : Финансы и статистика, 2004. 623 с.
4. Манюшис А.Ю., Смольянинов В.В., Тарасов В.Б. Виртуальное предприятие как эффективная форма организации внешнеэкономической деятельности. *Проблемы теории и практики управления*. 2013. № 4. С. 3–27.
5. Плещач В.Л. Технології електронного бізнесу : монографія. Київ : Київський нац. торг.-екон. ун-т, 2004. 223 с.
6. Резникова Н.П. Маркетинг в телекоммуникациях. Москва : Эко-Трендз, 2002. 336 с.
7. Архипова Є.О. Електронне урядування як форма організації державного управління. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2015. № 5. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=855> (дата звернення: 22.12.2018).
8. Whyte J. Smart City Project Methodology. Genesis Consulting, Smart City Project Methodology, EU-China Policy Dialogues Support Facility II, 30 May 2013. URL: http://euchinasmartcities.eu/sites/default/files/Smart%20City%20Project%20Methodology_Jeanette%20Whyte.pdf (дата звернення: 22.12.2018).
9. Understanding Smart Cities: An Integrative Framework / H. Chourabi et.al. *45th Hawaii International Conference on System Sciences*. 2012. P. 2290–2299. URL: http://www.ctg.albany.edu/publications/journals/hicss_2012_smartcities/hicss_2012_smartcities.pdf (дата звернення: 22.12.2018).
10. Инициатива по объединению по умные устойчивые города (the United for Smart Sustainable Cities Initiative (U4SSC)). Европейская экономическая комиссия ООН (The United Nations Economic Commission for Europe, UNECE) : веб-сайт. URL: <http://www.unece.org/info/media/news/housingand-land-management/2016/one-un-approach-to-smart-sustainable-urban-development-the-united-for-smart-sustainable-cities-initiative/doc.html> (дата звернення: 22.12.2018).
11. Fedorchuk A., Dyskina A., Mokhnenko A. Theoretical aspects of building infrastructure of European smart-city. Проблеми і тенденції розвитку сучасної економіки в умовах інтеграційних процесів: теоретичні та практичні аспекти : зб. матер. III міжнар. наук.-практ. конф., м. Херсон, 11–12 листопада 2018 р. Херсон : ХДУ, 2018. С. 118–120.
12. Information Technology (IT) Architect. URL: http://www.webopedia.com/TERM/I/information_technology_IT_architect.html (дата звернення: 22.12.2018).
13. Архитектор. *Википедия*. URL: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Архитектор> (дата звернення: 22.12.2018).
14. The Urban Technologist: People. Place. Technology (September 26, 2012). URL: <http://theurbantechnologist.com/2012/09/26/the-new-architecture-of-smart-cities/?blogsub=confirming#subscribe-blog> (дата звернення: 22.12.2018).
15. Черняк Л.С. Киберфизические системы на старте. *Открытые системы*. 2014. № 2. URL: <http://www.osp.ru/os/2014/02/13040038/> (дата звернення: 22.12.2018).
16. Framework for Cyber-Physical Systems. Release 0.8. DRAFT – Cyber Physical Systems Public Working Group (September 2015). URL: <http://cpspwg.org/> (дата звернення: 22.12.2018).

Наукове періодичне видання

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Серія ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Випуск 33

Коректура • *В.О. Бабич*

Комп'ютерна верстка • *В.О. Удовиченко*

Формат 60x84/8. Гарнітура SchoolBook.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 30,23.
Підписано до друку 27.03.2019.
Замов. № 0219/32. Наклад 100 прим.

Видавничий дім «Гельветика»
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.